

ZÁCHRANCA REPUTACÍÍ

I

Ne raillons pas les fous; leur folie dure plus longtemps que la nôtre.... Voilà toute la différence.

Koncom roku 1920 vláda Spojených štátov prakticky naplnila svoj program prijatý počas posledných mesiacov funkčného obdobia prezidenta Winthropa. V krajine vládol skutočný pokoj. Každý vie, ako sa vyriešili otázky daní a robotníkov. Vojna s Nemeckom, vyvolaná okupáciou Samojských ostrovov, nezanechala na krajine žiadne viditeľné stopy, krátka okupácia Norfolku po invázii vojsk upadla do zabudnutia po mnohých víťazstvách na mori a následných potupných problémoch generála Von Gartenlauba a jeho jednotiek v štáte New Jersey. Investície na Kube a Havajských ostrovoch sa ukázali ako vrcholne výnosné a oblasť Samojských ostrovov slúžila ako vynikajúca zásobáreň uhlia. Krajina bola vynikajúco chránená. Každé mesto na pobreží bolo opevnené. Armáda, organizovaná pod otcovským dohľadom generálneho štábu podľa pruského vzoru, sa rozrástla na tristitisíc mužov a ďalší milión vojakov slúžilo pripravených v miestnej zálohe. Šestica veľkolepých eskadiér križníkov a bojových lodí hliadkovala a ovládala vody na šiestich strategických miestach v oceáne a domovské prístavy tak mohol chrániť dostatočný počet parných lodí. Zástupcovia západných štátov boli konečne dotlačení k tomu, aby uznali, že univerzita je pre diplomátov rovnako dôležitá, ako právnická fakulta pre vzdelávanie advokátov, vďaka čomu krajinu v zahraničí nereprezentovali nekompetentní vlastenci. Národ prosperoval. Chicago, na krátky čas ochromené druhým veľkým požiarom, povstalo z ruín belostné a majestátne, nádhernejšie než jeho predobraz, mestečko postavené z rozmaru v roku 1893. Všade ustupovali staré budovy novým a dokonca aj New York podľahol náhlej vlně elegancie, ktorej za obeť padli niektoré z najväčších hrôz.

Ulice sa rozšírili, riadne vydláždili a osvetlili, vysadili sa stromy, vybudovali námestia, nadzemné cesty sa zbúrali a nahradili ich podzemné. Nové vládne budovy a kasárne boli nádhernými skvostmi architektúry, dlhé kamenné nábrežia obklopujúce celý ostrov sa zmenili na parky, ktoré sa ukázali pre miestnych darom z nebies. Podpora štátneho divadla a opery priniesla ovocie. Národná akadémia výtvarných umení nezaostávala za podobnými inštitúciami v Európe. Nikto nezávidel ministrom kultúry jeho úrad ani pozíciu vo vláde, ani jeho portfólio. Úloha ministra lesníctva a ochrany zveri bola oveľa jednoduchšia vďaka novému útvaru národnej jazdeckej polície. Veľa sa vytlačilo z posledných dohôd s Francúzskom a Anglickom. Boli prijaté sebaobránné opatrenia na vystaňovanie Židov nenarodených na pôde USA, bol založený nový nezávislý černošský štát Suanee, zavedená kontrola prisťahovalcov a nové naturalizačné zákony a všetka moc postupne prechádzala na vládu, čo spoločne prispievalo k pokoji a prosperite v celej krajine. Národ si mohol konečne vydychnuť, keď vláda vyriešila indiánsku otázku a eskadry indiánskych jazdcov v tradičných odevoch nahradili predchádzajúce usporiadanie, keď minister vojny dopĺňoval rady priređených regimentov poľutovaniahodnými skupinkami Indiánov. Keď sa po gigantickom Kongrese náboženstiev stali bigotnosť a intolerancia minulosťou, láska k blížnemu a milosrdenstvo začali zblížovať súperiace náboženské skupiny, mnohí sa domnievali, že tisícročné obdobie mieru zavítalo aspoň do Nového sveta, ktorý je vlastne svetom sám osebe.

No prvým pravidlom je chrániť seba samého, a tak sa Spojené štáty museli v smútku a nemom úžase prizerat', ako sa Nemecko, Taliansko, Španielsko a Belgicko zmietajú v mukách anarchie, kým Rusko, pozorujúce situáciu z Kaukazu, si podmaňuje európske štáty jeden po druhom.

V New Yorku sa leto roku 1899 začalo búraním nadzemnej železničnej trate. Leto roku 1900 sa zapisalo do pamäte obyvateľov New Yorku na mnoho rokov, lebo vtedy bola strhnutá slávna socha Williama Earla Dodgea. V priebehu nasledujúcej zimy sme boli svedkami novej kampane

za zrušenie zákonov zakazujúcich samovraždu, ktorá pri-
niesla svoje ovocie v apríli 1920, keď na Washington Square
otvorili prvú Štátnu komoru smrti.

V ten deň som kráčať od domu doktora Archera na Ma-
dison Avenue, kde som bol pravidelným návštevníkom. Od
toho nešťastného pádu z koňa pred štyrmi rokmi ma z času na
čas trápila bolesť v zátylku a na krku, ale v posledných me-
siacoch bolesti neprichádzali, tak ma v ten deň poslal doktor
domov so slovami, že na mne niet čo liečiť. Takáto diagnóza
ani zďaleka nestála za toľké peniaze, veď toto som vedel aj
sám. I tak som mu tie peniaze nezávidel. Šlo mi o chybu, kto-
rej sa na začiatku dopustil. Keď ma zodvihli z dlažby, kde
som ležal v bezvedomí, a niekto milosrdne prehnal môjmu
koňovi guľku hlavou, zanesli ma k doktorovi Archerovi,
ktorý usúdil, že mám poškodený mozog a umiestnil ma vo
svojom súkromnom sanatóriu, kde som musel pretrpieť
liečbu choromyselnosti. Nakoniec dospel k názoru, že mi už
nič nie je, a ja, ktorý som vedel, že moja myseľ je prinaj-
menšom taká zdravá ako tá jeho, zaplatil som „školné“, ako
to zo žartu nazval, a opustil som brány ústavu. Nezabudol
som mu pri tej príležitosti povedať, že sa s ním raz za túto
jeho chybu vyrovnám, a on sa len zo srdca smial a požiadal
ma, aby som k nemu občas zašiel na kontrolu. Vyhovел som
jeho žiadosti v nádeji, že dostanem príležitosť sa s ním porá-
tať, ale žiadna neprichádzala, tak som mu povedal, že si poč-
kám.

Ten pád z koňa na mňa našťastie nemal žiaden negatívny
vplyv. Práve naopak, zmenil moju osobnosť k lepšiemu.
Z lenivého mladíka som sa stal aktívnym, striedmym, tem-
peramentným a predovšetkým – ó, to najmä – ambicióznym
mužom. No hoci som sa na vlastných obavách dobre zabá-
val, jednako ma to naďalej znepokojovalo.

Kým som sa zotavoval, kúpil som si a prvý raz prečítal
Kráľa v žltom. Spomínam si, ako mi po dočítaní prvého dej-
stva napadlo, že by som mal radšej prestať čítať. Prudko som
vstal a hodil som knihu do krbu. Tá narazila do krbovej
mriežky a ostala otvorená ležať uprostred ohňa. Ak by som

na okamih nezbadal úvodné riadky druhého dejstva, nikdy
by som nebol knihu dočítal, ale ako som sa sklonil, aby som
ju zdvihol, oči mi padli na otvorenú stránku a s výkrikom
hrôzy, alebo slasti takej prudkej, až mi bolesť prebehla kaž-
dým nervom, vychytil som zväzok z rozpalených uhľíkov,
na ktorých ležal, a trasúc som sa doplazil do svojej izby, kde
som knihu prečítal, a potom som ju čítal znovu, a plakal som
a smial sa a triasol hrôzou, ktorá ma dodnes občas zachváti.
To je to, čo ma znepokojuje, lebo nedokážem zabudnúť na
Carcosu, kde na oblohe visia čierne hviezdy, a kde sa s bli-
žiacim večerom predlžujú tieň ľudských myšlienok, kde sa
dve slnka ponárajú pod hladinu jazera Hali, a v mojej myslí
už navždy ostane spomienka na Bledú masku. Modlím sa,
aby Boh preklial autora tejto hry, ako on preklial náš svet
svojím nádherným, ohromujúcim dielom, hrozným vo svo-
jej jednoduchosti, neodolateľným vo svojej pravdivosti –
svet, ktorý sa teraz chveje pred *Kráľom v žltom*. Keď fran-
cúzska vláda zabavila preložené kópie hry, ktoré práve do-
razili do Paríža, Londýn, samozrejme, dychtil ešte väčšmi,
aby si ju mohol prečítať.

Známy je príbeh tejto knihy, ktorá sa šírila ako nákaz-
livá choroba od mesta k mestu, z kontinentu na kontinent,
niekde zakázaná, inde zhabaná, zatratená v tlači i z kazateľ-
nice, odsúdená aj tými najväčšími literárnymi anarchistami.
Stránky plné nemorálneho textu priamo neporušovali žiadne
zákony, nepropagovali žiadnu doktrínu, neodsudzovali ni-
koho presvedčenie. Nebolo možné na ňu uplatniť žiadne
známe meradlá, ale i tak, hoci sa uznávalo, že *Kráľ v žltom*
patrí k vrcholu umeleckého snaženia, všetci cítili, že takú
záťaž ľudská prirodzenosť nedokáže zniesť a žiadne po-
zdvihnutie neprinesú človeku slová, v ktorých sa skrýva naj-
čistejší jed. Samotná banalita a neškodnosť prvého dejstva
len umocňovali úder, ktorý potom dopadá s oveľa väčšou
silou.

Spomínam si, že to bolo 13. apríla 1920, keď na južnej
strane Washington Square, medzi Wooster Street a Južnou
Piatou Avenue, vyrástla prvá Štátna komora smrti. Blok

domov, ktorý pôvodne tvoril celý rad ošarpaných starých budov používaných ako kaviarne a reštaurácie pre cudzincov, kúpila vláda v zime 1898. Francúzske a talianske podniky zbúrali, celý blok obohnali pozláteným plotom a zmenili na nádherný park s trávnikmi, kvetmi a fontánami. V jeho strede stála malá biela budova v triezvom klasickej štýle obklopená kvitnúcimi kríkmi. Strechu budovy podpieralo šesť iónskych stĺpov a dvere, ktoré sú jediným vchodom dovnútra, boli vyrobené z bronzu. Predo dvermi stálo skvostné mramorové súsošie Sudičiek, ktoré vytesal mladý americký sochár Boris Yvain, ktorý zomrel v Paríži vo veku dvadsaťtri rokov.

Práve prebiehalo slávnostné otvorenie, keď som prechádzal krížom univerzitným mestečkom a dostal som sa na Washington Square. Razil som si cestu tichým davom divákov, kým som na Štvrtej ulici nenarazil na policajný kordón. Na námestí bol okolo Komory smrti rozostavený pluk kopijníkov. Na vyvýšenom pódiu čelom k Washingtonovmu parku stál guvernér štátu New York a za ním boli zhromaždení starosta New Yorku a Brooklynu, generálny inšpektor polície, veliteľ štátneho vojska, plukovník Livingston, vojenský poradca prezidenta Spojených štátov, generál Blount, veliteľ posádky na Guvernérovom ostrove, generálmajor Hamilton, veliteľ posádok v New Yorku a Brooklyne, admirál Buffby z flotily North River, minister zdravotníctva Lanceford, zamestnanci Štátnej bezplatnej nemocnice, senátori za štát New York Wyse a Franklín a komisár pre verejné komunikácie a stavby. Tribúnu zo všetkých strán strážil oddiel husárov Národnej gardy.

Guvernér končil svoju odpoveď na krátky prejav ministra zdravotníctva. Počul som ho, ako povedal: „Zákony zakazujúce samovraždu a trestajúce akýkoľvek pokus o sebazničenie boli zrušené. Vláda považuje za vhodné uznať právo človeka ukončiť vlastný život, ktorý sa preňho mohol stať neúnosným z dôvodu telesnej chyby alebo duševnej choroby. Veríme, že celá spoločnosť bude mať prospech z odstránenia takýchto jedincov zo svojho streda. Od prijatia tohto zákona

nedošlo k zvýšeniu počtu samovrážd na území Spojených štátov. Teraz, keď sa vláda rozhodla zriadiť Komoru smrti v každom meste a dedine po celej krajine, sa ukáže, či sa tá malomyselná skupina ľudských tvorov, do ktorej zúfalých zástupov každý deň padajú nové a nové obete, rozhodne prijat' alebo neprijat' túto ponúkanú pomocnú ruku.“ Na moment sa zastavil a obrátil sa k bielej Komore smrti. Na ulici zavládlo absolútne ticho. „V tejto komore čaká bezbolestná smrť na toho, kto už nevládze znášať útrapy pozemského života.“ Potom sa prudko obrátil k vojenskému poradcovi prezidenta a oznámil: „Týmto slávnostne otvárať túto Komoru smrti.“ Opäť sa otočil k zhromaždeniu a hlasno zvolal: „Obyvatelia New Yorku a Spojených štátov amerických, vláda vyhlasuje túto Komoru smrti za slávnostne otvorenú.“

Ticho vážnej chvíle ukončil ostrý rozkaz, oddiel husárov zastal za guvernérovým kočom, kopijníci sa preskupili a zoradili pozdĺž Piatej Avenue, aby počkali na veliteľa posádky, a za nimi vyrazili policajti na koňoch. Nechal som za sebou dav, ktorý cível na Komoru smrti z bieleho mramoru, prešiel som cez Južnú Piatu Avenue a vybral som sa západnou stranou tejto triedy na Blecker Street. Potom som zabočil vpravo a zastavil som sa pred zanedbanou dielňou s tabuľou:

*** HAWBERK - ZBROJMAJSTER ***

Nahliadol som do vchodu a na konci miestnosti som zazrel pilne pracujúceho Hawberka. Ten ma zbadal a svojím hlbokým, srdečným hlasom na mňa zavolať: „Pod'ťe dnu, pán Castaigne!“ Keď som prechádzal cez prah, jeho dcéra Constance vstala, aby ma privítala, a natiahla ku mne svoju jemnú ruku, ale na jej lícach som zbadal rumenec sklamania a vedel som, že očakávala iného Castaigna, môjho bratranca Louisa. Jej rozpaky vo mne vyvolali úsmev a zložil som jej poklonu za zástavu, ktorú vyšivala podľa vzoru na maľovanom brnení. Starý Hawberk posediačky opravoval poničený stehenný plát z nejakého prastarého brnenia a klepanie jeho

malého kladivka sa príjemne rozliehalo po celej starobylej dielničke. Zakrátko odložil kladivo a chvíľu sa trápil s malým skrutkovačom. Jemný cvengot brnenia mi spôsoboval rozkoš. Zbožňoval som zvuk trenia ocele o oceľ, mäkký dopad kladivka na stehenný plát a cinkanie krúžkového brnenia. To bol azda jediný dôvod, prečo som prišiel Hawberka pozrieť. On ma osobne nikdy nezaujímal, rovnako ani Constance, teda okrem skutočnosti, že bola zamíňovaná do Louisa. Často som o ich vzťahu premýšľal a občas mi tie myšlienky nedali v noci spať. Ale vo svojom srdci som vedel, že všetko dobre dopadne a o ich budúcnosť sa postarám rovnako, ako o tú, ktorá čakala môjho drahého doktora, Johna Archera. Inak by som sa vtedy nemusel obťažovať návštevou, keby nebolo lahodnej hudby klopkajúceho kladiva, ktorou som bol tak veľmi očarený. Sedával som celé hodiny a počúval a počúval, a keď zatúlaný lúč slnečného svetla ožiaril kovový plát, pocítil som v sebe takmer neznesiteľné vzrušenie. Moje oči sa uprene zahľadeli, zreničky sa mi rozšírili slasťou, ktorá napínala každý nerv takmer na prasknutie až do momentu, keď starý zbrojmajster nejakým pohybom neprerušil lúč svetla. Potom, ešte stále vzrušený, som sa zaklonil dozadu a znova sa započúval do šuchotu handry, ktorou brnenie leštil a z nitov stieral zvyšky hrdze.

Constance mala výšivku položenú na kolenách a občas sa od nej odtrhla, aby si opäť zblízka prezrela vzorku na maľovanej zbroji z Metropolitného múzea.

„Pre koho to bude?“ spýtal som sa.

Hawberk mi vysvetlil, že okrem skutočných pokladov zbrojnice Metropolitného múzea, pre ktoré pracoval ako kováč, mal na starosti aj niekoľko zbierok patriacich bohatým nadšencom. Táto chýbajúca stehenná časť bola súčasťou slávneho brnenia, ktoré jeho klient vystopoval v malom parížskom obchodíku na Quai d'Orsay. A on, Hawberk, úspešne dohodol jeho predaj a brnenie bolo teda kompletne. Odložil kladivo a prečítal mi históriu brnenia, ktoré od roku 1450 putovalo od majiteľa k majiteľovi, až kým ho nezískal

Thomas Stainbridge. Keď jeho skvostnú zbierku rozpredali, Hawberkov klient sa stal majiteľom brnenia a odvtedy neúnavne pátral po stratenom pláte, na ktorý úplnou náhodou narazil v Paríži.

„Pátrali ste tak neúnavne, hoci ste nemali žiadnu istotu, že ten plát ešte vôbec jestvuje?“ vypytoval som sa.

„Ale iste,“ odvetil chladne.

Vtedy ma Hawberk vôbec po prvý raz zaujal ako osobnosť.

„Malo teda pre vás nejakú hodnotu,“ špekuloval som.

„Nie,“ zasmial sa, „odmenou mi bola radosť z jeho nálezu.“

„Netúžite po bohatstve a majetku?“ opýtal som sa ho s úsmevom.

„Mojou jedinou túžbou je byť najlepším zbrojmajstrom na svete,“ odpovedal vážne.

Constance sa ma opýtala, či som videl slávnosť pred Komorou smrti. Ráno vraj zazrela po Broadwayi prechádzať kavalériu a chcela sa ísť na otvorenie pozrieť, ale jej otec si prial, aby dokončila zástavu, a ona sa na jeho žiadosť rozhodla ostať doma.

„Videli ste tam svojho bratranca, pán Castaigne?“ spýtala sa ma a mihalnice sa jej takmer neznateľne zachveli.

„Nie,“ odpovedal som ledabolo. „Louisov regiment je na manévroch v okrese Westchester.“ Vstal som a zodvihol som svoj klobúk a vychádzkovú paličku.

„Idete opäť za tým bláznom na poschodí?“ zasmial sa starý Hawberk. Ak by vedel, ako veľmi slovo „blázon“ nenávidím, nikdy by ho v mojej prítomnosti nevyslovil. Vyvoláva vo mne totiž isté pocity, ktoré nemám v úmysle vysvetľovať. No odpovedal som mu pokojne: „Myslím, že sa u pána Wilda na chvíľu zastavím.“

„Úbožiak,“ pokrútila hlavou Constance, „musí to byť nesmierne ťažké žiť sám celé tie roky, bez peňazí, zmrzačený a skoro dementný. Je to od vás šľachetné, pán Castaigne, že ho tak často navštevujete.“

„Podľa mňa je to naničhodník,“ poznamenal Hawberk a opäť začal klopkat' kladivom. Započúval som sa do cinkania kovu, a keď skončil, povedal som:

„Nie, nie je to naničhodník a rozhodne nie je blázon. Jeho myseľ je ako miestnosť plná zázrakov, z ktorých on dokáže vybrať také poklady, za ktoré by ste vy alebo ja dali roky života, len aby sme ich získali.“

Hawberk sa zasmial.

Trochu netrzeplivo som pokračoval: „Pozná dejiny tak ako nikto iný. Neunikne mu nič, ani tá najmenšia a nepodstatná vec, a jeho pamäť je taká dokonalá a presná, že ak by sa v New Yorku vedelo, že taký človek existuje, ľudia by ho neprestávali zahŕňať poctami.“

„Nezmysel,“ zahundral Hawberk, ktorý pátral po zakotúľanej skrutke na dlážke.

„Naozaj,“ potlačil som svoje city a spýtal sa, „je nezmysel, keď hovorí, že strapce a stehenný pancier zo smaltovaného brnenia známeho ako *Princova ozdoba* sú ukryté medzi hĺbou zhrdzavených divadelných kulís, pokazených sporákov a handrárskeho odpadu na jednom pôjde v Pell Street?“

Hawberk pustil kladivo na dlážku, zodvihol ho a s veľkou dávkou pokoja sa ma spýtal, odkiaľ viem, že práve strapce a pláty na ľavom stehne chýbajú na *Princovej ozdobě*.

„Nevedel som o tom, kým to minule pán Wilde medzi rečou nespomenul. Povedal mi, že sú na pôjde čísla 998 v Pell Street.“

„Nemožné,“ zvolal a ja som si všimol, že pod koženou zásterou sa mu roztriasla ruka.

„Naozaj?,“ spýtal som sa pokojne, „je nezmysel, keď o vás pán Wilde stále hovorí ako o markízovi de Avonshire a o slečne Constance...“

Vetu som nestihol dokončiť, lebo Constance prudko vstala s hrôzou vpísanou do každej črty jej tváre. Hawberk na mňa pozrel a pomaly pohladil svoju koženú zásteru.

„To nemôže byť pravda,“ poznamenal, „pán Wilde azda pozná veľa vecí...“

„O brnení, napríklad, a o *Princovej ozdobě*,“ prerušil som ho s úsmevom.

„Áno,“ pokračoval pomaly, „aj o brnení možno, ale vo veci markíza z Avonshire, ktorý, ako viete, pred rokmi zabil človeka, lebo ohováral jeho ženu, a ušiel do Austrálie, kde krátko po smrti svojej manželky zomrel aj on.“

„Pán Wilde sa mýli,“ povedala Constance potichu. Jej pery boli bledé, ale hlas mala milý a pokojný.

„Môžeme sa teda zhodnúť, s vašim dovolením, že v tejto jednej veci sa pán Wilde mýli,“ povedal som.

II

Vystúpil som po troch chátrajúcich schodištiach, ktoré som zo svojich predchádzajúcich návštev už dobre poznal, a zaklopal som na malé dvere na konci chodby. Pán Wilde otvoril dvere a ja som vošiel.

Zamkol dvere na dva západy, dotlačil k nim ťažkú trublicu, prišiel si sadnúť vedľa mňa a svojimi svetlými očami sa mi zahľad do tváre. Nos a líca mu pokrývalo pol tucta nových škrabancov a strieborné drôty nepridržiavali jeho umelé uši tak, ako mali. Napadlo mi, že som ho takého znetvoreného ešte nevidel. Nemal uši. Tie umelé, ktoré teraz šikmo odstávali z jeho hlavy na tenkých drôtikoch, boli jeho jedinou slabosťou. Boli z vosku a farbou pripomínali ružovú lastúru, ale zvyšok tváre mal žltý. Skôr si mal dopriať luxus umelých prstov na ľavej ruke, na ktorej nemal ani jediný, ale mal som pocit, že mu to neprekáča, a on bol spokojný so svojimi voskovými ušami. Bol veľmi nízky, sotva vyšší než desaťročné dieťa, ale mal neuveriteľne vyvinuté paže a stehná svalnaté ako atléta. Ale tým najzaujímavejším na pánu Wildovi bola neuveriteľná inteligencia a vedomosti obsiahnuté v takej hlave, akou je tá jeho. Mal ju ploskú a končistú, nie nepodobnú hlavám tých nešťastníkov, ktorých ľudia uväznili v ústavoch pre choromyselných. Mnoho ľudí o ňom vravelo, že je šialený, ale ja som vedel, že bol pri zmysloch rovnako ako ja.

Nepopieram, že bol výstredný. Posadnutosť, s akou sa staral o svoju mačku, ktorú trápil dovtedy, kým ho celá zúrivá začala škriabať po tvári, tá bola nesporne výstredná. Nikdy som úplne nepochopil, prečo to zviera doma choval, ani aké potešenie nachádzal vo vysedávaní doma s tou mrzutou a krutou potvorou. Spomínam si, ako raz zdvihol zrak od rukopisu, ktorý som študoval pri svetle lojovej sviečky, a zazrel som pána Wilda, nehybne sedieť na vysokej stoličke, s očami žiariacimi vzrušením, a mačku, ktorá sa zdvihla zo svojho miesta pri peci, a zakrádajúc sa blížila priamo k nemu. Než som sa nestihol pohnúť, prikrčila sa na dlážke, nahrbila, otriasla a skočila mu priamo na tvár. S kvílením a fučaním sa váľali po dlážke za výdatného škriabania a driapania, kým nakoniec mačka mraučiac a prskajúc neutiekla pod skriňu. Pán Wilde sa obrátil na chrbát, jeho údy šklbali a krútili sa ako nožičky umierajúceho pavúka. Bol výstredný.

Pán Wilde vyliezol do svojej vysokej stoličky, a keď si prehliadol svoju tvár, vytiahol účtovnú knihu s pokrčenými rohmi a otvoril ju.

„Henry B. Matthews,“ prečítal, „účtovník pre Whysot a spol., ktorá obchoduje s výzdobou do kostolov. Ozval sa tretieho apríla. Reputácia poškodená na dostihovej dráhe. Známy stávkový podvodník. Reputáciu treba napraviť do prvého augusta. Záloha vo výške 5 dolárov.“ Obrátil list a bezprstým kýptom prechádzal po husto napísaných stĺpcoch.

„P. Greene Dusenberry, kazateľ, Fairbeach, New Jersey. Reputácia poškodená v Bowery. Požaduje okamžitú nápravu. Záloha vo výške 100 dolárov.“

Odkiaľal si a dodal: „Ozval sa šiesteho apríla.“

„V takom prípade určite nemáte problém s peniazmi, pán Wilde,“ opýtal som sa.

„Počúvajte,“ odkiaľal si znova.

„Pani C. Hamilton Chesterová z Chester Park, New York City. Telefonovala siedmeho apríla. Reputácia poškodená vo francúzskom Dieppe. Nápravu je potrebné vykonať do prvého októbra. Záloha 500 dolárov.“

„Poznámka – C. Hamilton Chester, kapitán americkej lode *Avalanche*, 1. októbra dostal príkaz opustiť Juhomorskú flotilu a vrátiť sa domov.“

„Zdá sa,“ povedal som, „že profesia Záchranca reputácii je lukratívna.“

Jeho bezfarebné oči sa zahľadeli do mojich: „Chcel som vám len dokázať, že mám pravdu. Tvrдили ste, že nie je možné uspieť ako Záchranca reputácií, že ak by som aj mal v niektorých prípadoch úspech, stálo by ma to viac, než by som získal. Dnes zamestnávam päťsto zamestnancov, ktorí, i napriek nízkym platom, prejavujú pri plnení svojich povinností obrovský zápal, ktorý azda pramení zo strachu. Moji zamestnanci pochádzajú z každej spoločenskej vrstvy. Niektorí z nich sú najvýznamnejšími členmi tých najvyberanejších spoločenských stánkov, iní sú úspešní vo svete financií a ďalší bezpochyby patria medzi umeleckú smotánku. Vyberám si ich podľa vlastného uváženia spomedzi tých, ktorí odpovedali na moje inzeráty. Nie je to vôbec zložitá, všetko sú to zbabelci. Ak by som chcel, dokážem počet svojich zamestnancov strojnásobiť v priebehu dvadsiatich dní. Takže vidíte, že tí, ktorí majú v rukách reputáciu svojich spoluobčanov, mám na výplatnej listine.“

„Môžu sa proti vám obrátiť,“ upozornil som.

Palcom sa poškríbal na svojich zdeformovaných ušiach a napravil si voskové protézy. „Nemyslím,“ zamrmľal zamyslene, „len zriedka som donútený použiť bič, a i v takom prípade len raz. Okrem toho sú spokojní so svojim platom.“

„Aký bič na nich používate?“ zaujímal som sa.

Jeho tvár bola na moment odporná. V jeho očiach vzplnuli dva zelené plamene.

„Pozvem ich k sebe na kus reči,“ odpovedal tichým hlasom.

Jeho slová prerušilo zaklopanie na dvere a jeho tvár opäť nadobudla priateľský výraz.

„Kto je to?“ spýtal sa.

„Pán Steylette,“ ozvalo sa spoza dverí.

„Príďte zajtra,“ odsekol pán Wilde.

„Vylúčené,“ začal hlas za dverami, ale po ostrej poznámke pána Wilda, hneď utíchol.

„Príďte zajtra,“ zopakoval.

Začuli sme, ako niekto odišiel od dverí a zahol za roh pri schodoch.

„Kto to bol?“ spýtal som sa.

„Arnold Steylette, majiteľ a šéfredaktor slávneho *New York Daily*.“

Zaklopal na fascikel bezprstou rukou a dodal: „Platím mu nehorázne málo, ale i tak to považuje za dobrý obchod.“

„Arnold Steylette!“ zopakoval som s úžasom.

„Presne tak,“ povedal pán Wilde a samolúbo zakašľal.

Mačka, ktorá vošla do izby, kým takto hovoril, na okamih zaváhala, pozrela na neho a zavrčala. Zosadol zo stoličky, čupol si na dlážku, vzal zvieru do náručia a začal mačku hladiť. Tá prestala vrčať a začala čoraz hlasnejšie priasť. „Kde sú záznamy?“ spýtal som sa. Ukázal na stôl a už po stý raz som zodvihol zväzok popísaných listov s názvom:

Kráľovská dynastia Ameriky

Jednu po druhej som študoval ošúchané stránky poničené mojím nešetrným zaobchádzaním, a hoci som ich obsah vedel naspamäť od úvodného „Keď z Carcosy, Hyád, Hasturu a Aldebaranu“ po „Castaigne, Louis de Calvados, narodený 19. decembra 1877“, čítal som tie vety dychtivo a uchvátené, opakujúc niektoré časti nahlas a zastaviac sa hlavne pri „Hildred de Calvados, jediný syn Hildreda Castaigne a Edythe Landes Castaigne, prvý následník trónu“, a tak ďalej, a tak ďalej.

Dočítal som a pán Wilde prikývol a odkašľal si.

„Keď už hovoríme o vašich oprávnených ambíciách,“ ozval sa, „ako spolu vychádzajú Constance a Louis?“

„Ona ho miluje,“ odpovedal som krátko.

Mačka na jeho kolenách sa odrazu pretočila a udrela ho labkou po tvári. Odstrčil ju a sadol si na stoličku oproti mne.

„A čo doktor Archer! To je predsa záležitosť, ktorú môžete ukončiť, kedy sa vám len zachce,“ dodal.

„Áno,“ odpovedal som, „doktor Archer počká, ale nastal čas, aby som navštívil svojho bratranca Louisa.“

„Nastal čas,“ zopakoval. Potom siahol po ďalšej účtovnej knihe na stole a začal v nej rýchlo listovať. „V tejto chvíli sme v spojení s desaťtisíc ľuďmi,“ zamrmlal. „V priebehu prvých dvadsaťosem hodín môžeme rátať so stotisíc a za štyridsaťosem hodín ich počet po celej krajine porastie exponenciálne. Krajina nasleduje štát a tá časť, ktorá ho nasledovať nebude, mám na mysli Kaliforniu a Severozápad, by radšej ani nemala byť nikdy osídlená. Im nepošlem Žlté znamenie.“

Do tváre sa mi nahrnula krv, ale zmohol som sa len na krátku odpoveď: „Nová metla najlepšie zametá.“

„Ambície Cézara a Napoleona blednú pred tými, ktorí nepoľavia vo svojom úsilí, kým neovládnu mysle ľudí a nepodmania si dokonca aj ich nezrodené myšlienky,“ povedal pán Wilde.

„Hovoríte o Kráľovi v žltom,“ zaúpel som a zachvel som sa hrôzou.

„On je kráľ, ktorému slúžili cisári.“

„Som spokojný, že mu môžem slúžiť,“ odpovedal som.

Pán Wilde sedel a svojou zmrzačenou rukou si škriabal uši.

„Možno ho Constance nemiluje,“ naznačil.

Začal som hovoriť, ale náhly prival vojskej hudby z ulice pod nami prehlušil môj hlas. Dvadsiaty regiment dragúnov, zo svojej bývalej základne na Vrchu sv. Vincenta, sa vracal z manévrov v okrese Westchester do svojich nových kasární na East Washington Square. Bol to regiment, v ktorom slúžil aj môj bratranec. Vojakom pristali bledomodré priliehavé kabáty a biele jazdecké nohavice s dvojítm žltým prúžkom, pod ktorým sa im črtali svaly. Každý oddiel bol vyzbrojený kopijami, z kovových hrotov ktorých viali žlté a biele zástavy. Kapela hrala pochodovú hymnu regimentu, prešla popod naše okná a potom sa zjavil plukovník s celým

svojím štábom, kone dupali a tlačili sa jeden na druhého. Hlavy sa im pohojdávali v spoločnom rytme a zástavy na koncoch kopíji jemne viali. Vojaci usadení v nádherných anglických sedlách boli po svojom nekrvavom ťažení na farmách Westchesteru do červena opálení a mne veľmi príjemne znela hudba ich šablí narážajúcich o strmene a zvonenie ich ostrúh a pušiek. Zazrel som Louisa na koni. Bol azda najlepšie vyzerajúcim dôstojníkom, akého som kedy videl. Pán Wilde vyliezol na stoličku pri okne a tiež ho zbadal, no nič nepovedal. Prechádzajúc okolo sa Louis otočil a pozrel priamo k Hawberkovej dielni. V tej chvíli som spozoroval, ako jeho opálené líca náhle zrumeneli. Myslím, že v okne zazrel Constance. Keď poslední vojaci prešli okolo nás a posledné zástavy zmizli v útrobach Južnej Piatej Avenue, pán Wilde zliezol zo svojej stoličky a od dverí odtiahol truhlicu.

„Áno,“ povedal, „nastal čas, aby ste navštívili svojho bratranca Louisa.“

Odomkol dvere, ja som si vzal klobúk i palicu a vyšiel som na chodbu. Na schodoch bola tma. Tápaúc, nohou som zavadil o niečo mäkké, čo vzápätí zavrčalo a zaprskalo. Vražedne som sa zahnal na mačku, ale moja vychádzková palica sa rozštiepila o zábradlie a tá potvora vbehla naspäť do izby pána Wilda.

Keď som znova kráčal okolo Hawberkových dverí, videl som, že stále pracuje na brnení, ale nezastavil som sa a vykročil som na Bleeker Street, prešiel som ňou až na Wooster Street, obišiel som okolo Komory smrti a cez Washingtonov park som dorazil až do svojho bytu v činžovnom dome Benedict. Tam som sa v pokoji naobedoval, prečítal si *Herald a Meteor*, a nakoniec som zašiel do spálne, kde stál oceľový trezor a nastavil som časový zámok. Tri a trištvrte minúty, ktoré treba počkať, kým sa časový zámok otvorí, sú pre mňa zlatým momentom. Od chvíle, keď nastavím kombináciu, až po okamih, ako uchopím kľučku oceľových dverí, žijem v opojení z očakávania. Takéto chvíle zaiste zažíva človek v raji. Viem, čo po uplynutí časového limitu

nájdem. Viem, čo ten trezor bezpečne ukrýva vo svojich útrobach, len pre mňa, a skvostná slasť očakávania sa ešte znásobi, keď sa trezor otvorí a zo zamatovej podložky zodvihnem diadém z rýdzeho zlata, posiaty žiarivými diamantmi. Robím to každý deň, a predsa sa netrpezlivé potešenie z dotyku každým dňom znásobuje. Je to diadém hodný Kráľa kráľov, Císára cisárov. Kráľ v žltom by mi ho mohol závidieť, ale bude ho nosiť jeho verný sluha.

Držal som ho v rukách, až kým sa neozval krutý výstražný tón trezora, a potom som ho jemne, s hrdosťou, vrátil na miesto a zatvoril oceľové dvere. Pomaly som prešiel do pracovne s výhľadom na Washington Square a oprel som sa o okenný rám. Do okien sa opieralo popoludňajšie slnko a jemný vánok pohyboval vetvami brestov a javorov v parku, teraz pokrytými pukmi a drobnými listami. Kídeľ holubov krúžil okolo veže kostola Memorial Church, chvíľu lietali nad strechou s červenými šindľami, chvíľu sa vznášali k fontáne s lotosmi pred mramorovou bránou. Záhradníci mali plné ruky práce s kvetinovými záhonmi okolo fontány a čerstvo pokopaná zem voňala sladko a ostro. Kosačka na trávu ťahaná tučným bielym koňom hlasne prechádzala po zelenej ploche a vozíky so závlahou striekali prúdy vody na asfaltové chodníky. Okolo pomníka Petra Stuyvesanta, ktorý v roku 1897 nahradil tú hrôzu, ktorá mala predstavovať Garibaldiho, sa na jarnom slnku hrali deti a opatrovatelky pred sebou tlačili dômyselné detské kočíky nedbajúc o ich bacuľatých pasažierov, čo sa zjavne dalo vysvetliť prítomnosťou pol tucta dragúnov lenivo rozvalených na lavičkách. Pomedzi stromy sa v slnečnom svetle strieborne jagal Washingtonov pamätný oblúk a za ním, vo východnom kúte námestia, vládol čulý ruch medzi šedými budovami kasární dragúnov a bielou žulou pokrytými stajňami delostrelectva.

Hľadel som na Komoru smrti na opačnom konci námestia. Stále bolo pri nej niekoľko zvedavcov, ktorí obchádzali pozlátený kovový plot, ale chodníky za ňou živali prázdnotou. Díval som sa, ako vo fontánach šumi a trbliece sa voda. Vrabce už stihli objaviť toto nové

miesto na kúpanie a jednotlivé stupne fontán boli priam posiate malými vtáčikmi so sivými pierkami. Niekoľko bielych pávov sa prechádzalo po trávnikoch a na ramene jednej zo Sudičiek sa usadil šedý holub, ktorý pôsobil akoby bol súčasťou kamenného súsošia.

Už som sa obracal od okna, keď ma zaujal náhly rozruch v skupinke zvedavých povaľačov pri bráne. Tou prešiel mladý muž a nervózne napredoval po chodníku vysypanom štrkom smerom k bronzovým dverám Komory smrti. Na moment zastal pri Sudičkách, a ako dvíhal zrak k tým trom tajomným tváram, sediaci holub vzlietol zo svojho kamenného trónu, chvíľu krúžil nad sochami a oblúkom odletel na východ. Mladý muž si prešiel rukou po tvári a s nedefinovatelným gestom poskakoval po mramorových schodoch, bronzové dvere sa za ním zavreli a po polhodine čakania sa zvedavci smutne odšuchtali preč a vystrašený holub sa vrátil na miesto na ramene Sudičky.

Nasadil som si klobúk a vybral sa do parku na krátku prechádzku pred večerou. Ako som prechádzal hlavným chodníkom, prešla okolo mňa skupina dôstojníkov. Jeden na mňa zavolať: „Ahoj, Hildred“ a pristúpil ku mne, aby mi potriasol rukou. Bol to môj bratranec Louis, s úsmevom na tvári si poklepával jazdeckým bičikom svoje čižmy s ostrohami.

„Práve som sa vrátil z Westchesteru,“ oznámil mi, „klasický vidiek, mlieko a tvaroh, poznáš to, mladé pastierky kráv v čepcoch, ktoré zdravia ‚Pozdrav pánboh‘, a ‚Nevravte‘, keď im povieš, že sú pekné. Nemôžem sa už dočkať poriadneho jedla u Delmonica. Máš niečo nové?“

„Ani nie,“ odvetil som pokojne. „Videl som tvoj regiment dnes ráno.“

„Naozaj? Nevšimol som si ťa. Kde si bol?“

„Stál som v okne u pána Wilda.“

„Do čerta!“ začal nepokojne. „Ten chlap je úplne pomätený. Nerozumiem, prečo...!“

Zbadal, že ma jeho náhly výbuch nahneval, a ospravedlnil sa.

„Vážne, človeče,“ povedal, „nechcel som ohovárať niekoho, koho máš rád, ale pre všetko na svete nerozumiem, čo s tým pánom Wildom môžeš mať spoločné. Nemá dobré spôsoby, aby som sa vyjadril čo najmiernejšie, je nechutne zdeformovaný a jeho myseľ je myseľou blázna a zločínca. Sám vieš, že bol v ústave...“

„Ale to aj ja,“ prerušil som ho pokojne.

Na okamih vyzeral Louis vyľakaný a zmätený, no rýchlo sa spamätal a priateľsky ma plesol po pleci.

„Úplne ťa vyliečili,“ začal, no opäť som ho prerušil.

„Chcel si zrejme povedať, že sa potvrdilo, že som nikdy nebol šialený.“

„Presne tak. To som mal na mysli,“ zasmial sa.

Nepáčil sa mi jeho smiech, lebo som vedel, že je vynútený, ale veselo som prikývol a spýtal sa, kam kráča. Louis sa zahľadel na ostatných dôstojníkov, ktorí už takmer vchádzali na Broadway.

„Mali sme v pláne ochutnať brunswický koktejl, ale pravdupovediac som hľadal zámienku navštíviť Hawberka. Pod' so mnou, vyhovorím sa na teba.“

Starého Hawberka sme našli pri dverách dielne, elegantne oblečeného v čistom jarnom obleku, a vdychoval voňavý vzduch.

„Rozhodol som sa, že vezmem Constance na krátku prechádzku pred večerou,“ odpovedal na prudký príval otázok od Louisa. „Chceli sme sa prejsť po parku na nábreží pri rieke Hudson.“

V tej chvíli sa objavila Constance, a keď Louis na pozdrav pobozkal jej ruku v rukavičke, striedavo sa červenala a bledla. Snažil som sa ospravedlniť pre nejaké povinnosti v meste, ale Louis a Constance ma vôbec nevnímali a ja som si uvedomil, že sa očakáva, že od nich odvediem pozornosť starého Hawberka. Koniec-koncov budem mať Louisa pod dohľadom, pomyslel som si, a keď na Spring Street zastavili omnibus, sadol som si vedľa zbrojmajstra.

Nádherný sled parkov a žulových terás s výhľadom na móla na rieke Hudson, ktoré začali stavať roku 1910

a dokončili na jeseň 1917, sa stali jedným z najobľúbenejších promenád metropole. Tiahli sa okolo majestátnej rieky od pobrežných pevností až k Stodevät'desiatej ulici a poskytovali nádherný pohľad na pobrežie Jersey a vrchovinu na druhej strane. Medzi stromami boli roztrúsené kaviarne a reštaurácie a dva razy do týždňa na nízkom pódiu medzi stánkami hrali vojenské kapely z kasárne.

Usadili sme sa na lavičku na slnku pod jazdeckou sochou generála Sheridana. Constance roztiahla slnečník, aby jej nesvietilo do očí, a pustila sa s Louisom do rozhovoru tak potichu, že som z ich reči nezachytil ani slovo.

Starý Hawberk sa opieral o slonovinovú hlavicu svojej vychádzkovej palice, zapálil si obrovskú cigaru a ponúkol mi druhú, čo som slušne odmietol, a bezmyšlienkovite sa usmial. Slnko viselo nízko nad lesmi pokrývajúcimi Staten Island, a záliv sa kúpil v zlatých odleskoch svetla z plachiet lodí v prístave.

Plachetnice, škunery, jachty a nemotorné trajekty s palubami plných ľudí, lode patriace železniciam a prevážajúce hnedé, modré a biele nákladné vagóny, majestátne parníky, malé lode, pobrežné člny, riečne lode, pramice a po celom zálive roztrúsené malé ťažné člny horlivo pískajúce a vyfukujúce kúdoly dymu. Všetky tieto plavidlá brzdili slnkom zaliate vody až po obzor. V pokojnom kontraste k uponáhľaným lodiam a parníkom stála tichá flotila bielych vojnových lodí kotviacich bez pohybu uprostred rieky.

Šťastný smiech Constance ma vyrušil zo zamyslenia.

„Na čo sa pozeráte?“ spýtala sa ma.

„Na nič, teda na flotilu,“ usmial som sa.

Potom nám Louis povedal o každej lodi, čo je zač, ukazujúc jednu po druhej podľa ich polohy voči starej Červenej pevnosti na Guvernérovom ostrove.

„Tá malá podlhovastá je torpédový čln,“ vysvetlil nám, „ďalšie štyri kotvia jedna vedľa druhej. Volajú sa *Tarpon*, *Falcon*, *Sea Fox* a *Octopus*. Delové člny nad nimi sú *Princeton*, *Champlain*, *Still Water* a *Erie*. Vedľa nich kotvia križníky *Farragut* a *Los Angeles* a nad nimi vojnové lode *California*

a *Dakota*, a ešte *Washington*, ktorá je zároveň vlajkovou loďou. Tie dva kusy šrotu kotviace kúsok od Williamovej pevnosti sú pobrežné lode *Terrible* a *Magnificent*, každá s dvoma streleckými vežami a za nimi kotví korveta *Osceola*.“

Constance na neho pozrela očami plnými hlbokého obdivu. „Na vojaka toho vieš naozaj veľa,“ povedala a všetci sme sa spoločne rozosmiali.

Potom Louis vstal, ponúkol svoje rameno Constance a pomaly vyrazili popri múre na nábreží. Hawberk ich nejaký čas sledoval a potom sa obrátil ku mne.

„Pán Wilde mal pravdu,“ povedal, „našiel som chýbajúce strapce a ľavé stehenné brnenie z *Princovej ozdoby* v kope hnusného starého odpadu na pôjde domu v Pell Street.“

„V čísle 998?“ vyzvedal som s úsmevom.

„Áno.“

„Pán Wilde je veľmi inteligentný muž,“ poznamenal som.

„Rád by som mu prejavil vďaku za tento veľmi dôležitý objav,“ pokračoval Hawberk, „a hodlám sa postarať, aby sa mu za to dostalo náležitej slávy.“

„Za to sa vám určite nepoďakuje,“ odpovedal som ostro, „žiadam vás, nikde to nespomínajte.“

„Máte predstavu, akú to má cenu?“ divil sa Hawberk.

„Netuším, možno päťdesiat dolárov.“

„Bolo to ocenené na päť stovák, ale majiteľ *Princovej ozdoby* dá dve tisícky tomu, kto zloží celé jeho brnenie a táto odmena patrí pánu Wildovi.“

„Ale on ju nechce! Nestojí o odmenu!“ odpovedal som nahnevane. „Čo vlastne viete o pánu Wildovi? Nepotrebuje peniaze. Je bohatý, alebo bude bohatší než ktokoľvek na svete, okrem mňa. Čo nás bude potom po peniazoch, jemu a mne, keď, keď...“

„Keď čo?“ dožadoval sa Hawberk celý prekvapený.

„Potom uvidíte,“ ovládol som sa a odpovedal.

Dôkladne si ma obzrel, podobne ako kedysi doktor Archer, a bol som si istý, že premýšľal o mojom duševnom

zdraví. Možno mal šťastie, že v tej chvíli nevyslovil slovo „blázon“.

„Nie,“ odpovedal som na jeho nevypovedanú myšlienku, „nemusíte sa obávať o moje duševné zdravie. Moja myseľ, rovnako ako myseľ pána Wilda, je úplne zdravá. Nepovažujem za vhodné niečo vysvetľovať, ale ide o investíciu, ktorá prinesie oveľa viac než obyčajné zlato, striebro a drahé kameň. Povedie k šťastiu a blahobytu celý kontinent, áno, polovicu sveta!“

„Ach,“ vzdychol si Hawberk.

„A nakoniec,“ pokračoval som tichšie, „povedie k šťastiu celučký svet.“

„A náhodou aj k šťastiu a blahobytu vás a pána Wilda?“

„Presne tak,“ pousmial som sa. Mal som chuť zahrdúsiť ho za tón, akým tie slová vyslovil.

Chvíľu na mňa mlčky hľadel a potom veľmi pomaly riekol: „Prečo nezanecháte svoje knihy a štúdium, pán Castaigne, a nejdete na výlet niekam do hôr? Kedysi ste milovali rybačku. Skúste si zájsť do Rangelys na pár pstruhov.“

„Rybačka ma už neláka,“ odpovedal som bez známky hnevu v hlase.

„Milovali ste toľko vecí,“ pokračoval, „atletiku, jachting, poľovačku, jazdenie...“

„Od toho pádu som na koňa už nikdy nesadol,“ povedal som potichu.

„Ach áno, váš pád,“ zopakoval a odvrátil odo mňa tvár.

Mal som pocit, že tento nezmyselný rozhovor trvá už prídlho, tak som znova obrátil reč na pána Wilda, ale on opäť skúmal moju tvár spôsobom, ktorý ma veľmi urážal.

„Pán Wilde,“ zopakoval, „viete, čo dnes popoludní robil? Zišiel po schodoch a na vchodové dvere pribil vývesný štít, hneď vedľa môjho. Stálo na ňom:

PÁN WILDE

« ZÁCHRANCA REPUTÁCIÍ »

Tretí zvonček

Neviete prosím, čo znamená ten Záchranca reputácií?“

„Viem,“ odpovedal som a potlačil som hnev.

„Ach,“ vzdychol si znova.

Louis a Constance sa pri nás pomaly zastavili a spýtali sa, či sa k nim nechceme pridať. Hawberk pozrel na hodinky. Presne v tej chvíli sa nad Williamovou pevnosťou vzniesol kúdol dymu a burácanie podvečernej salvy sa rozliehalo nad vodou a z vrchov na druhom brehu k nám doliehala jeho ozvena. Zo stožiaru spustili zástavu a na bielych palubách vojnových lodí bolo počuť zvuk trúbky a na pobreží Jersey sa objavili prvé svetlá elektrických lúčov.

Keď sme sa vracali do mesta s Hawberkom, počul som Constance, ako niečo Louisovi šepká, ale nezachytil som ani slovo, na to Louis zašepkal „Miláčik“, a neskôr, keď som pred nimi aj s Hawberkom kráčal krížom cez námestie, začul som ešte „Srdiečko“ a „Moja jediná Constance“, a bolo mi jasné, že už takmer nastal čas, aby som sa so svojim bratrancom Louisom porozprával o dôležitých veciach.

III

Jedného rána začiatkom mája som stál pred oceľovým trezorom v svojej spálni a skúšal som si drahými kameňmi zdobenú zlatú korunu. Diamanty sa odrážali v zrkadle ako plameň ohňa a ťažké tepané zlato horelo na mojej hlave ako svätožiara. Spomenul som si na Camillin nárek plný bolesti a hrozné slová ozývajúce sa súmráčnymi uličkami Carcosy. Boli to posledné riadky prvého dejstva a neodvážil som si pomyslieť na to, čo nasledovalo po nich – neodvážil som sa o to ani v lúčoch jarného slnka, v mojej vlastnej izbe, obklopený svojimi vecami, kde ku mne pokojne doliehal ruch ulice a hlasy služobníctva na chodbe pred dvermi.

Tie otrávené slová sa totiž uhniedzili v mojom srdci ako kvapky potu umierajúceho pomaly dopadajúce na posteľnú plachtu, do ktorej vsiaknu. S trasúcimi rukami som zložil diadém z hlavy a utrel si čelo, no vzápätí som si spomenul

„Ani neviem,“ odpovedal náhlivo. „Spomínam si, aký rozruch kniha vyvolala, a ako ju odsúdili cirkev i tlač. Myslí, že autor sa zastrelil, keď tú ohavnosť dopísal, alebo nie?“

„Pokiaľ viem, je stále nažive,“ odpovedal som.

„To je možné,“ zahundral, „gulky nedokážu zastreliť takého diabla.“

„V tej knihe sú veľké pravdy,“ povedal som.

„Áno,“ odvetil, „pravdy, čo doženu ľudí k šialenstvu a samovražde. Netrápi ma, že tá vec je, ako vravia, najvyšším vrcholom umenia. Je zločin, že bola napísaná, a nikto by ju nikdy nemal otvoriť.“

„A toto si mi prišiel oznámiť?“ opýtal som sa.

„Nie,“ povedal, „prišiel som ti povedať, že sa budem ženit.“

Domnievam sa, že na moment moje srdce prestalo biť, ale neprestal som sa mu dívať do tváre.

„Áno,“ pokračoval so šťastným úsmevom, „budem si brať to najsladšie dievča na celom svete.“

„Constance Hawberkovú,“ doplnil som mechanicky.

„Odkiaľ to vieš?“ zvolal prekvapene. „Ani ja som to nevedel až do toho aprílového večera, keď sme boli pred večerou na prechádzke na nábreží.“

„Kedy sa to stane?“ spýtal som sa ho.

„Pôvodne to bolo v septembri, ale pred hodinou bol vydaný rozkaz a odvelili nás do pevnosti v San Franciscu. Odchádzame už zajtra na obed. Už zajtra,“ zopakoval. „Len si predstav, Hildred, už zajtra budem tým najšťastnejším mužom, ktorý kedy dýchal vzduch na tomto nádhernom svete, lebo Constance pôjde so mnou!“

Podal som mu ruku, aby som mu zagrataloval, a on ju prijal a potriasol ňou ako dobrosrdečný blázon, ktorým bol, alebo za ktorého sa aspoň vydával.

„A ako svadobný dar dostanem vlastnú jednotku,“ neprestával hovoriť. „Kapitán Castaigne a jeho pani, čo, Hildred?“

Potom mi oznámil miesto svadby, aj kto sa na nej zúčastní a musel som mu prisľúbiť, že mu pôjdem za svedka.

Stisol som zuby, počúval jeho chlapčenské táranie a nedal som najavo svoje skutočné pocity, ale...

Pohár mojej trezlivosti sa nebezpečne naplnal, a keď vyskočil, až zazvonili ostrohy na jeho čizmách, a vyhlásil, že musí ísť, nezdržoval som ho.

„O niečo by som ťa chcel požiadať,“ povedal som potichu.

„Von s tou žiadosťou, vopred je splnená,“ zasmial sa.

„Rád by som sa s tebou dnes v noci tak štvrt hodinu porozprával.“

„Samozrejme, ako si želáš,“ povedal trochu rozpačito. „Kde?“

„Kdekoľvek, napríklad v parku.“

„O koľkej, Hildred?“

„O polnoci.“

„Čo to preboha...“ začal, no ovládol sa a so smiechom súhlasil. Sledoval som ho, ako zostupuje po schodoch a náhli sa preč, jeho šabl'a vydávala pri každom kroku zvuk. Zahol do Bleecker Street a ja som vedel, že ide navštíviť Constance. Dal som mu náskok desať minút, kým zmizol, a potom som šiel rovnakou cestou a vzal som si so sebou zdobenú korunu a hodvábné rúcho s vyšitým Žltým znamením. Keď som zabočil do Bleecker Street a vošiel do dverí, na ktorých visela tabuľa s nápisom:

PÁN WILDE

« ZÁCHRANCA REPUTÁCIÍ »

Tretí zvonček

uvidel som starého Hawberka, ako sa prechádza sem a tam po svojej dielni, a zdalo sa, že som počul Constance v prednej izbe. Obom som sa im vyhol a ponáhlal sa rozheganými schodmi k bytu pána Wilda. Zaklopal som a bez čakania som vstúpil. Pán Wilde ležal stonajúc na dlážke s tvárou pokrytou krvou a šatami roztrhanými na franforce. Kvapky krvi boli po celom koberci, ktorý bol tiež dotrhaný a rozšklbaný po zápase, ktorý sa očividne odohral len pred chvíľou.

„To tá prekliata mačka,“ prestal na chvíľu stonať a otočil ku mne svoje bezfarebné oči, „napadla ma, kým som spal. Nakoniec ma zabije.“

To už bolo priveľa, takže som zašiel do kuchyne, z komory som zobral sekeru a začal som to pekelné stvorenie hľadať, aby som to s ňou raz a navždy skoncoval. Moje hľadanie neprinieslo ovocie a po chvíli som sa vzdal a vrátil sa späť za pánom Wildom, ktorý sa medzitým usadil na svojej vysokej stoličke. Umyl si tvár a prezliekol sa. Hlboké škra-bance, ktoré na jeho tvári zanechali pazúry mačky, si obviazal kúskami bavlny a ranu na hrdle skryl pod pruhom látky. Oznamoval som mu, že tú mačku pri najbližšej príležitosti zabijem, ale on len odmietavo pokrútil hlavou a obrátil sa k otvorenej účtovnej knihe. Postupne čítal mená ľudí, ktorí za ním prišli kvôli svojej reputácii, a čiastky, ktoré od nich vyzbieral, boli skutočne prekvapujúce.

„Tu a tam musím byť tvrdý,“ vysvetlil mi.

„Jedného dňa vás niekto z týchto ľudí zabije,“ naliehal som.

„Myslíte?“ odpovedal a počúval si svoje znetvorené uši.

Nemalo význam sa s ním dohadovať, tak som z police vybral rukopis s názvom *Kráľovská dynastia Ameriky*, aby som ho naposledy čítal v pracovni pána Wilda. Vzrušený a trasúci sa od slasti som ho prečítal od začiatku do konca. Len čo som skončil, vzal si rukopis pán Wilde, obrátil sa do tmavej chodby, ktorá viedla z pracovne do jeho spálne, a nahlas zvolal: „Vance!“ Vtedy som si po prvý raz všimol muža schúleného v tieni. Ako som ho mohol prehliadnuť pri svojom pátraní po mačke, to skutočne nechápem.

„Vance, podťe sem,“ zakričal pán Wilde.

Postava sa vztýčila a dovliekla sa až k nám, a ja nikdy nezabudnem na tú tvár, ktorá sa ku mne otočila, keď na ňu dopadlo svetlo z okna.

„Vance, toto je pán Castaigne,“ predstavil ma pán Wilde. Skôr než stihol dohovoriť, muž sa s hlasným vzdychaním a nárekom hodil na podlahu pred stolom: „Ó bože! Ó môj bože! Pomôžte mi! Odpustite mi! Ó, pán Castaigne, zažeňte

ho. To nemôžete, to nemôžete myslieť vážne! Vy nie ste ako on, zachráňte ma! Som v koncoch, bol som zatvorený v blázu už zabudol na Kráľa, na Kráľa v žltom, veď znovu zošaliem...“

Jeho hlas zanikol v dusivom chrčení, pretože pán Wilde na neho skočil a pravou rukou zovrel mužovi krk. Keď sa Vance bezducho zviezol na dlážku, pán Wilde sa šikovne vyšplhal na svoju stoličku a šúchajúc si zničené uši kýptom ruky, obrátil sa ku mne a požiadal ma o účtovnú knihu. Siahol som po ňu na poličku a on ju otvoril. Po chvíľke hľadania v krasopisne napísaných stranách si samofúbo odkašľal a ukázal na meno Vance.

„Vance,“ čítal nahlas, „Osgood Oswald Vance.“ Keď vyslovil toto meno, muž na dlážke zodvihol hlavu a v kŕči otočil tvár k Wildovi. Oči mal červené od krvi, pery opuchnuté. „Prvá návšteva 28. apríla,“ pokračoval pán Wilde. „Zamestnanie, pokladník v Seaforthskej národnej banke; odpykal si trest za falšovanie vo väznici Sing Sing, odkiaľ bol prevezený do ústavu pre nesvojprávnych trestancov. Omilostený guvernérom štátu New York a prepustený z ústavu 19. januára 1918. Reputácia zničená v Sheepshead Bay. Širia sa o ňom klebety, že si žije nad pomery. Reputáciu napraviť okamžite. Záloha 1500 dolárov.“

„Poznámka: Od 20. marca 1919 spreneveril rôzne sumy v celkovej hodnote 30 000 dolárov, vynikajúci rodinný pôvod a súčasnú pozíciu mu zabezpečil vplyvný strýko. Otec, riaditeľ Seaforthskej banky.“

Zadíval som sa na muža na dlážke.

„Vstaňte, Vance,“ prikázal mu pán Wilde pokojným hlasom. Vance vstal ako zhypnotizovaný. „Teraz splní naše rozkazy,“ poznamenal pán Wilde, otvoril rukopis a prečítal celú históriu americkej kráľovskej dynastie. Potom láskavým a chláholivým hlasom prebral všetko podstatné s Vancem, ktorý stál ako omámený. Výraz jeho očí bol prázdny a otupelý, až som nadobudol pocit, že je už určite celkom šialený. Upozornil som na to pána Wilda, ktorý odpovedal, že

na tom vôbec nezáleží. Trpezlivo Vancemu vysvetlil, aká bude jeho úloha v celej záležitosti, a ten ju zrejme po chvíli pochopil. Pán Wilde mu objasnil obsah rukopisu a podporil výsledky svojho pátrania niekoľkými spismi o heraldike. Zmienil sa aj o počiatkoch dynastie v Carcose, o jazerách spájajúcich Hastur, Aldebaran a tajomstvo Hyád. Hovoril o Cassilde a Camille, rozozvučal hmlisté hlbiny Demhe a jazerá Hali.

„Zodraté handry *Kráľa v žltom* musia navždy zakryť Yh-till,“ šepkal, ale pochybujem, že ho Vance počul. Potom postupne Vanceho oboznámil s celým rodokmeňom kráľovskej rodiny až k Uohtovi a Thale, od Naotalba a Fantóma Pravdy k Aldonovi, potom odhodil nabok rukopis i svoje poznámky a začal rozprávať nádherný príbeh o Poslednom kráľovi. Fascinovaný a vzrušený som ho sledoval. Hlavu držal hore, jeho dlhé ramená rozťahnuté v majestátnom geste pýchy a moci, a jeho oči blbli v hlbokých jamkách ako dva smaragdy. Vance otupene počúval. Čo sa mňa týka, keď konečne pán Wilde skončil, ukázal na mňa a zakričal „Kráľov bratranec!“, zakrútila sa mi hlava vzrušením.

S nadľudským úsilím som sa ovládol a vysvetlil som Vanceovi, prečo ja jediný som hoden koruny a prečo môj bratranec musí odísť do vyhnanstva, alebo zomrieť. Vysvetlil som mu, prečo sa môj bratranec nikdy nesmie oženiť, dokonca aj v prípade, že by sa vzdal všetkých nárokov, a prečo si rozhodne nesmie vziať dcéru markíza de Avonshire a zamotať tak do celej záležitosti Anglicko. Ukázal som mu zoznam tisícov mien, ktorý spísal pán Wilde; každý, koho meno na ňom stálo, obdržal Žlté znamenie, ktoré žiadny človek nemôže ignorovať. Mesto, štát, celá krajina boli pripravené povstať a triasť sa pred Bledou maskou.

Nastal čas, aby ľudia spoznali syna Hastura a celý svet sa sklonil pred čiernymi hviezdami, ktoré visia na oblohe nad Carcosou.

Vance sa oprel o stôl, hlavu mal v dlaniach. Pán Wilde kúskom olovenej ceruzky na okraj včerajšieho vydania *Herardu* niečo hrubo načrtnol. Bol to plánik Hawberkovho bytu.

Potom spísal rozkaz, pripojil k nemu pečať, a ja, v triaške, som mojím menom Hildred – Rex podpísal príkaz na po-pravu.

Pán Wilde zliezol na zem, otvoril skriňu a z najvyššej police vytiahol veľkú podlhovastú škatuľu. Túto priniesol k stolu a otvoril ju. V baliacom papieri ležal novučičký nôž, ktorý som vzal a podal Vancemu spolu s rozkazom a nákre-som Hawberkovho bytu. Potom pán Wilde Vincea nechal isť a on odišiel, roztrasený ako chudák z najhoršej štvrte.

Chvíľu som sedel a sledoval, ako za hranatou vežou Jud-son Memorial Church pomaly hasne denné svetlo a nakoniec som pozbieral rukopis a poznámky, vzal som klobúk a pobral sa k dverám.

Pán Wilde ma potichu sledoval. Keď som vykročil do chodby, obzrel som sa. Malé očká pána Wilda sa na mňa stále upierali. Za ním sa v slabnúcom svetle predlžovali tiene. Potom som za sebou zavrel dvere a vyrazil som do podvečerných uličiek.

Od raňajok som nič nejedol, ale hlad som necítil. Úbohé, vyhľadované stvorenie, ktoré sa cez ulicu dívalo na Komoru smrti, si ma všimlo a prišlo mi vyrozprávať svoj príbeh o ne-šťastí. Dal som mu peniaze, ani neviem prečo, a on odišiel bez jediného slovka vďaky. O hodinu prišiel ďalší úbožiak a ľútostivým hlasom rozpovedal svoj príbeh. Mal som vo vrecku kúsok prázdneho papiera, na ktorom bolo načrtnuté Žlté znamenie, a podal som mu ho. Chvíľu naň nechápavo pozeral a potom ho s neurčitým výrazom v tvári a s na-pohľad prehnanou starostlivosťou, poskladal a vložil do ná-prsného vrecka.

Medzi stromami blikali elektrické lampy a na oblohe nad Komorou smrti žiaril mesiac v splne. Čakanie na námestí ma unavovalo. Prešiel som sa od mramorovej brány až k stajniam delostrelectva a naspäť k lotosovej fontáne. Kvety a tráva vydychovali vôňu, z ktorej mi bolo ťažko. Prúd vody z fontány žiaril v mesačnom svetle a zvuk dopadajúcich kva-piek mi pripomenul cinkanie krúžkového brnenia v Haw-berkovej dielni. Nebol však taký fascinujúci a bledý odraz

mesačného svitu na vode mi nespôsobil rovnako dokonalú rozkoš, ako keď sa slnečné svetlo jagalo na vyleštenej oceli panciera na Hawberkovom kolene. Pozoroval som, ako netopiere prelietavali ponad rastliny vo fontáne, ale ich prudký, trhavý let mi liezol na nervy, a tak som sa opäť bezcieľne prechádzal sem a tam medzi stromami.

Stajne delostrelectva sa topili v tme, ale okná dôstojníkov v jazdeckých kasárňach žiarili jasným svetlom a otvorená brána sa neustále plnila vojakmi v uniformách, ktorí niesli slamu, postroje a košíky plné cínového riadu.

Kým som sa ja prechádzal hore-dolu po asfaltovom chodníku, dva razy sa pri bráne vymenila stráž na koňoch. Pozrel som sa na svoje hodinky. Už bol takmer čas. Svetlá v kasárňach zhasínali jedno po druhom, zamrežovaná brána sa zavrela a okolo bočnej bránky občas prechádzal dôstojník, vďaka ktorému ostávalo v nočnom vzduchu rinčanie výstroje a zvuk ostrôh. Na námestí zavládlo hlboké ticho. Posledného povalača bez domova vyhnal policajt v šedom plášti, po cestách Wooster Street nejazdili žiadne autá, a ticho rušil len dupot konských kopýt koní vojaka na strážii a cvengot jeho šable o hrušku sedla.

V kasárňach sa stále svietilo, v dôstojníckej ubytovni a pred arkierovými oknami prechádzali sem a tam vojenski sluhovia. Zvon na novej veži Kostola sv. Františka Xaverského začal odbíjať polnoc a s posledným úderom smutného zvonu vyšla z bočnej bránky vedľa mreží postava, opätovala pozdrav hliadke, a keď prešla ulicou, vstúpila na námestie a vykročila smerom k Benedickovmu nájomnému domu.

„Louis,“ zavolať som.

Otočil sa na podpätkoch s ostrohami a podišiel ku mne.

„Si to ty, Hildred?“

„Áno, prišiel si načas.“

Prijal som ruku, ktorú mi ponúkol, a spoločne sme vykročili smerom ku Komore smrti.

Neustále mlel o svojej svadbe a Constanciných pôvaboch, o ich spoločnej budúcnosti, a upozornil ma na kapiánske výložky, trojitú zlatú arabesku na rukáve a klobúk.

Myslím, že som rovnako vnímal hudbu jeho ostrôh a šable ako jeho detinské reči, až sme napokon zastali pod korunami brestov na rohu Štvrtej ulice oproti Komore smrti. Vtedy sa zasmial a spýtal sa ma, čo od neho chcem. Priviedol som ho k lavičke pod elektrickým osvetlením a posadil sa vedľa neho. Zvedavo na mňa pozrel a bol to rovnaký pohľad, ktorý nenávidím u lekárov. Cítil som, že ma jeho pohľad uráža, ale on o tom nevedel, a ja som svoje pocity úskostlivo skrýval.

„Tak, človeče,“ opýtal sa ma, „čo môžem pre teba spraviť?“

Vytiahol som z vrecka rukopis a poznámky ku *Kráľovskej dynastii Ameriky* a s pohľadom upretým do jeho očí som povedal: „Poviem ti to. Na svoju vojenskú česť mi sľúb, že si prečítaš tento rukopis od začiatku až do konca, bez pýtania. Sľúb mi, že si rovnako prečítaš aj tieto poznámky, a sľúb mi, že si vypočuješ, čo ti neskôr poviem.“

„Sľubujem, ak si to želáš,“ povedal príjemným hlasom. „Podaj mi ten rukopis, Hildred.“

Začal čítať, čudne a rozpačito zdvihol obočie, až som sa roztriasol potláčaným hnevom. Ako čítal ďalej, jeho obočie sa zvrástilo a na perách akoby mu uviazlo slovo „nezmysel“.

Potom začal vyzerat' trochu znudený, ale zjavne kvôli mne ďalej čítal, dokonca sa pokúšal udržať pozornosť. O pár minút neskôr sa už do sústredenia nátiť nemusel. Keď v hustom písanom texte narazil na svoje meno, trhlo ním, a len čo prišiel k môjmu menu, odložil papier a na chvíľu sa na mňa ostro zaďíval. No dodržal slovo a pokračoval v čítaní a na perách mu ostala visieť nezodpovedaná otázka. Keď prišiel na koniec a zbadal podpis pána Wilda, starostlivo poskladal papier a vrátil mi ho. Podal som mu poznámky, on sa oprel a posunul si klobúk hlbšie do čela s chlapčenským výrazom, ktorý som si u neho pamätal od školských čias. Sledoval som jeho tvár pri čítaní, a keď dočítal, zobral som rukopis spolu s poznámkami a odložil som ich do vrecka. Potom som rozvinul listinu označenú Žltým znamením. Uvidel ho, ale nezdalo sa, že by ho spoznal, a ja som naň obrátil reč ostrým hlasom.

„No,“ povedal, „vidím ho. Čo je to?“

„To je Žlté znamenie,“ poznamenal som nahnevane.

„Ó, naozaj?“ čudoval sa Louis rovnako lichotivým hlasom, ktorý na mňa používal doktor Archer, a aký by zrejme používal naďalej, keby som s ním nebol skoncoval.

Potlačil som hnev a odpovedal som tak pokojne, ako sa len dalo: „Chceš porušiť svoje slovo?“

„Počúvam, chlape,“ upokojoval ma.

Začal som rozprávať pokojným hlasom.

„Doktor Archer sa nejako dostal k tajomstvu kráľovského následníctva a pokúsil sa ma pripraviť o moje právo, vraj po páde z koňa pred štyrmi rokmi som ostal duševne zaostalý. Dovolil si ma uväzniť v jeho vlastnom dome v nádeji, že ma buď dovedie k šialenstvu alebo otrávi. Ja som na to nezabudol. Minulú noc som ho navštívil a náš spoločný rozhovor bol tým posledným.“

Louis zbledol, ale ani sa nepohol. Víťazoslávne som pokračoval: „Ešte ostávajú traja ľudia, s ktorými sa treba pohovárať v záujme pána Wilda a mojom. Tými osobami sú: môj bratranec Louis, pán Hawberk a jeho dcéra Constance.“

Louis vyskočil na nohy, ja som tiež vstal a odhodil papier nesúci Žlté znamenie na zem.

„Nepotrebujem ho, aby som ti oznámil, čo musím,“ zvolal som s víťazoslávnym smiechom. „Musíš sa zriecť koruny v môj prospech, počuješ, v *môj* prospech.“

Louis na mňa prekvapene pozrel, no ovládol sa a vlúdne povedal: „Samozrejme, zriekam sa... Čoho sa mám zriecť?“

„Koruny,“ zavrčal som nahnevane.

„Samozrejme,“ odpovedal, „vzdávam sa jej. Poďme, bratranček, odprevadím ťa domov.“

„Neskúšaj na mne žiadne z tých lekárskejších figľov,“ kričal som trasúc sa od zúrivosti. „Nesprávaj sa ku mne, akoby som bol blázon.“

„Nezmysel,“ povedal. „Poď, už je neskoro, Hildred.“

„Nie,“ skríkol som, „musíš ma vypočuť! Nesmieš sa oženiť, ja ti to zakazujem. Počuješ ma? Zakazujem! Vzdáš

sa koruny a za odmenu ti dovoľm odísť do vyhnanstva, ale ak odmietneš, zomrieš.“

Pokúšal sa ma upokojiť, ale ja som sa už rozohnil, tasil som svoj dlhý nôž a jeho hrot som otočil k nemu.

Potom som mu opísal, že doktora Archera nájdú v pivnici s podrezaným hrdlom a vysmial som sa mu do tváre, keď som si spomenul na Vancea a jeho nôž a mnou podpísaný rozkaz.

„Tak, ty si Kráľ,“ kričal som, „ale budem ním ja. Kto si, že mi brániš získať kráľovstvo rozprestierajúce sa po celom obývanom svete! Narodil som sa ako kráľov bratranec, no Kráľom budem ja!“

Louis stal celý bledý a nehybný predom mnou. Odrazu sa hore ulicou rozbehol nejaký muž. V plnej rýchlosti prebehol chodníkom až k bronzovým dverám a vrhol sa do Komory smrti s bláznivým nárekom blázna. Ja som od smiechu až plakal, lebo som v ňom spoznal Vancea a vedel som, že Hawberk i jeho dcéra mi už nebudú stáť v ceste.

„Chod,“ zakričal som na Louisa, „už pre mňa nepredstavuješ hrozbu! Teraz si už nikdy nevezmeš Constance, a aj keby si sa vo vyhnanstve oženil, poctím ťa rovnakou návštevou, akou som minulú noc poctil svojho lekára. Pán Wilde sa o teba od zajtra postará.“ Potom som sa otočil a rozbehol sa dolu Piatou Avenue. Louis s výkrikom hrôzy odhodil svoj opasok i šabl'u a rútil sa za mnou ako vietor. Na rohu Bleecker Street som cítil, že ma dobieha, a vbehol som do chodby pod Hawberkovou vývesnou tabuľou. „Stoj, inak strelím!“ zakričal, ale keď zbadal, že bežím po schodoch na poschodie a zanechávam Hawberkovu dielňu pod sebou, nechal ma a počul som, ako búcha na dvere a hlasno volá, akoby bolo možné prebudit' mŕtvych.

Dvere u pána Wilda boli otvorené a ja som vstúpil s výkrikom „Je dokonané, je dokonané! Nech národy povstanú a uzrú svojho Kráľa!“, ale nikde som nemohol pána Wilda nájsť, preto som otvoril skriňu a vytiahol z nej nádherný diadém. Potom som si natiahol biele hodvábné rúcho s vyšitým Žltým znamením a na hlavu som si položil korunu. Konečne

som bol Kráľom, Kráľom podľa práva v Hasturovi, Kráľom, lebo som poznal tajomstvo Hyád a moja myseľ sa ponorila do hlbín jazera Hali. Bol som Kráľom! Prvé sivé ťahy rána rozdúchajú víchricu, ktorej sila zatrasie obomi časťami sveta. Potom, kým som takto stál, každý nerv v mojom tele vybudený až na samú hranicu, úplne bez seba, zamdlievajúci radosťou a nádherou mojej predstavy, niekto zastonal.

Schytil som lojovú sviecu a priskočil som k dverám. Okolo mňa sťa démon prebehla mačka a lojová svieca zhasla, ale môj dlhý nôž bol rýchlejší než ona, začul som jej vreskot, a vedel som, že ju nôž zasiahol. Chvíľu som načúval, ako sebou hádže a zmieta v temnote, a keď jej zúrivosť ustala, rozsvietil som lampu a zdvihol ju nad hlavu. Pán Wilde ležal na dlážke s podrezaným hrdlom. Najprv som si myslel, že je mŕtvly, ale ako som sa na neho zadíval, vo vpadnutých očiach sa mu objavil zelený záblesk, jeho znetvorená ruka sa zachvela a krč roztiahol jeho pery od ucha k uchu. Na moment sa moja hrôza a zúfalstvo zmenili na nádej, keď som sa naklonil, pretočili sa mu oči a skonali. Kým som stál, ochromený zúrivosťou a beznádejou, a videl moju korunu, moju ríšu, každú nádej a ambíciu, samotný môj život, ako tam ležia spolu s mŕtvym majstrom, prišli *oni*, zdrapili ma zozadu a zviazali ma tak silno, až mi prestala prúdiť krv v žilách, a hlas mi zanikol v náhlych záchvatoch šíleného revu. Neprestával som zúriť, krvácal a besnil som v ich strede, a viac než jeden policajt pocítil ostrosť mojich zubov. Napokon, keď som sa už nemohol ani len pohnúť, podišli bližšie a ja som uvidel starého Hawberka, za ním sinavú tvár môjho bratranca Louisa, a ešte ďalej, v kúte, ticho vzlykajúcu ženu, Constance.

„Teraz! Teraz tomu už rozumiem!“ jačal som. „Ukorisťil si trón a kráľovstvo. Beda! Beda tebe, ktorý nosíš na hlave korunu Kráľa v žltom!“

[POZNÁMKA VYDAVATEĽA: Pán Castaigne včera skončil v ústave pre choromyseľných trestancov.]